

Predikan 4 Söndagen efter Trefaldighet 2017

Hes.18:30-32, Gal.6:1-7, Luk.6:36-42

Att inte döma

Vi ska inte döma varandra, säger Jesus. Vi ska återkomma till det. Men först. Profeten Hesekiel.

Han säger klart och tydligt, som profeter brukar, att det finns någon som dömer oss. Gud dömer oss, efter våra gärningar. Det låter hårt och obarmhärtigt, men faktum är ju att också vi människor dömer, med allt rätt, var och en efter hans eller hennes gärningar. Det finns lagar och regler i alla samhällen, och bryter man mot dem riskerar man att bli åtalad och dömd. Det finns knappast någon av oss som menar att det borde vara fritt fram att göra precis som man vill utan konsekvenser om man gör fel.

Att bli dömda riskerar vi alla.

Men det finns en stor och viktig skillnad mellan Guds dom och våra mänskliga domar.

Vi blir dömda enbart efter yttre lagar. Gud ser till hjärtat. Profeten hör ju Gud säga att vi ska skapa oss ett nytt hjärta och en ny ande. Det handlar alltså om att förändras inifrån, att bli uppfylld av Guds Ande. Och Guds Ande är kärlek, frihet och glädje. Inte rädsla och lydnad därför att vi är rädda att en gång bli dömda och kanske hamna i helvetet efter döden. Oavsett om vi nu lever som ganska hyggliga människor eller om vi har ställt till det riktigt ordentligt för oss i livet. Gud vill att vi ska vända om, bort från det som är fel och brottsligt, inte bara i människors ögon, utan i Guds ögon.

Och då handlar det inte bara om ett och annat felsteg som vi har gjort utan om det viktigaste budet, det som också Jesus

citerade, när man frågade honom om det: *Du ska älska Herren din Gud av hela ditt hjärta och din nästa som dig själv.*

Ska vi nu vara ärliga, så har ingen av oss gjort detta. Och försöker vi, kommer vi att upptäcka hur mycket som fattas.

Egentligen är det näst intill omöjligt att uppfylla detta.

Hur kan då Gud förvänta sig det omöjliga av oss?

Jo, han vill få oss att inse att vi alla är syndare och är fullständigt beroende av hans kärlek och förlåtelse.

Annars skulle vi alla bli dömda och förkastade av Gud.

Men nu vill Gud inte döma. Han förmanar och uppmanar oss att leva rätt men han vill inte fördöma någon av oss. Han längtar efter oss och söker oss som herden söker ett borttappat får, eller som fadern i förra söndagens evangelium, väntar på sin förlorade son och välkomnar honom hem med glädje, trots att han ställt till det riktigt ordentlig för sig.

Vi är alltså likadana inför Gud; den store syndaren likaväl som den lille syndaren kan få förlåtelse. Helt och fullt, utan villkor, utan straff och påföljder av Gud.

Men så fungerar det ju som bekant inte i samhället. Här får den store syndaren ett hårt straff medan den mindre syndaren slipper lättare undan.

Hur ska det gå till i kyrkan då, om någon gör fel?

Förr i tiden kunde vem som helst bli straffad av kyrkan, men så är det inte nu, vilket vi ska vara tacksamma för. De enda som kan bli utsatta för det är präster och diakoner i första hand, eller andra anställda i kyrkan.

Men om vi tänker mera i allmänhet, om hur vi ska behandla varandra som kristna, så har Paulus viktiga saker att säga. Han menar att vi ska behandla varandra ödmjukt och barmhärtigt. Om någon gör fel ska vi inte döma och kritisera i första hand och tänka att vi har rätt till det, eftersom vi minsann är bättre än den som gjort fel. Just därför att vi alla är syndare ska vi inte döma. Vi kan inte förhäva oss och mena att vi är något mer än andra, eller att vi är bättre därför att vi inte har ertappats med en överträdelse, menar Paulus.

Man ska söka skäl till stolthet enbart hos sig själv och inte hos andra, säger han och jag tror att han tänker på just detta att vi ofta använder andras synder och felsteg som ett sätt att upphöja oss själva och anse oss ha rätt att kritisera och moralisera över andra. Och förstås för att våra egna fel inte ska synas så mycket. Gud lurar vi i alla fall inte. Han ser in i vårt inre och där finns sällan några skäl att kritisera andra, men desto fler att se sina egna fel först och främst.

Det handlar alltså om den där bjälken som sitter i mitt eget öga; den som jag helt inte vill se, utan istället koncentrerar mig på flisan i medmänniskans öga. Som alltid står vi avslöjade inför Jesus. När vi möter honom ser vi oss själva. Och då behöver vi inte försöka fly undan längre, eller skylla på andra. Vi behöver inte försöka dölja våra fel eller förneka dem. Vi kan vara fullkomligt ärliga och öppna inför Jesus, för han försöker inte komma åt oss. Han är inte ute efter att döma eller platta till oss.

Han älskar oss och han vill förlåta oss, vad vi än kan ha tänkt, sagt eller gjort.

Johannes skriver ju ; *Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv.*

Och att tro på Jesus är att komma till honom, ta emot hans kärlek och förlåtelse och leva i gemenskap med honom varje dag.

Därför ska vi inte döma varandra. Den som dömer andra ska nämligen själv bli dömd efter samma dom.

Frikänn istället säger Jesus, så ska ni bli frikända.

För oss kan det kännas ganska provocerande att frikänna.

Bara så där. Så man kan alltså bete sig riktigt illat, och räkna med att bli frikänd och förlåten då?

Ja det kan man. Förutsatt förstås att man vill ha förlåtelse och inser att man gjort fel. Den som inte erkänner sina fel brukar inte bry sig om förlåtelse heller.

Men Gud har inga villkor för att förlåta. Den som vill ha förlåtelse får den. Även om man inte kan lova att aldrig göra så igen, som nog rätt många av oss har blivit tvingade att säga som ett villkor för att få förlåtelse.

Gud har inga sådana krav. Han förlåter. Punkt. Och litar på att hans kärlek ska förändra oss inifrån. Att vi ska ta emot hans Ande och få ett nytt hjärta.

Det är ju själva meningen med att Jesus kom till världen. För att visa att Gud älskar oss och vill oss väl, att han vill förlåta, försona och hela allt i våra liv som har gått snett.

Var barmhärtiga, så som er fader är barmhärtig.

Det ska vi göra. Börja i veckan som kommer, och fortsätt med det framöver, så blir både du och dina medmänniskor så mycket lyckligare. Och änglarna jublar i himlen.

Amen